

Juliusz Bursche

Stefan Płużański 1906-1970

Ochrona Zabytków 24/1 (92), 84

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

STEFAN PŁUŻAŃSKI 1906—1970

14.IX.1970 r. zmarł docent Stefan Płużański, artysta malarz, technolog oraz wieloletni zasłużony pedagog, a ostatnio Kierownik Katedry Konserwacji Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Doc. Stefan Płużański urodził się w 1906 r. w Radomiu lecz od najwcześniejszych lat mieszkał i był związany z Warszawą. W roku 1926 rozpoczął studia na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Studia malarstwa i rysunku odbywał pod kierunkiem prof. Mieczysława Kotarbińskiego, a grafiki u prof. Władysława Skoczylasa. W 1934 roku otrzymuje dyplom ukończenia Akademii.

W okresie przedwojennym brał udział w wielu wystawach krajowych i zagranicznych, między innymi w IPS gdzie otrzymuje nagrodę. W 1938 r. dostaje zaproszenie do udziału w wystawie Instytutu Carnagie w Pittsburgu gdzie jeden z jego obrazów zostaje zakupiony do tamtejszego muzeum. Zakupują również jego obrazy muzea w Sztokholmie i Londynie. W okresie tym należał do warszawskiej grupy malarzy zwanej „Bractwo św. Łukasza” oraz do stowarzyszenia pod nazwą „Blok Zawodowych Artystów Plastyków”.

W okresie okupacji wykładał m. in. w konspiracyjnej Szkole Sztuk Zdobniczych.

Po oswoobodzeniu prawego brzegu Wisły, gdzie mieszkał na Saskiej Kępie, zgłasza się natychmiast do władz i 15 listopada otrzymuje polecenie zorganizowania Sekcji Ochrony Zabytków i Dzieł Sztuki. Sekcja ta zabezpieczała wszystkie zabytki ruchome narażone na rabunek lub zniszczenie w skutek działań wojennych. Po oswoobodzeniu lewobrzeżnej części Warszawy Sekcja rozciągnęła swą działalność na cały obszar miasta i działała w ścisłym porozumieniu z Naczelną Dyрекcją Ochrony Zabytków.

W lecie 1945 roku doc. Stefan Płużański przechodzi do Ministerstwa Kultury i Sztuki na stanowisko naczelnika wydziału i zastępcy dyrektora Departamentu Plastyki. W tym samym mniej więcej czasie bierze czynny udział w zorganizowaniu Związku Polskich Artystów Plastyków i pełni szereg funkcji w jego władzach. W maju 1947 roku zostaje członkiem Polskiej Partii Robotniczej a następnie PZPR.

Od 1948 roku poświęca się wyłącznie pracy pedagogicznej. Wykłada najpierw w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych a następnie w Akademii Sztuk Plastycznych prowadząc Katedrę studiów z natury na Wydziale Grafiki. W latach 1950—1951 pracuje również w Państwowym Instytucie Sztuki. Przez cały czas pogłębia swoją znajomość technologii malarskiej, która była jego wielką pasją. W roku 1961 obejmuje w Katedrze Konserwacji ASP pracownie malarstwa, rysunku i technik malarskich, a w roku 1964 zostaje kierownikiem Katedry Konserwacji Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Jako Kierownik Katedry wykazał się wielką energią i głęboką wiedzą. Planował znaczne rozszerzenie i pogłębienie problematyki studiów konserwatorskich. Niestety przedwczesna i niespodziewana śmierć nie pozwoliła mu wszystkich tych planów zrealizować.

Kultura polska, a w szczególności służba ochrony zabytków i szkolnictwo artystyczne poniosły wielką i niepowetowaną stratę

Juliusz Bursche